

ҒЫЛЫМИ-АҚПАРАТТЫҚ БАСЫЛЫМ

ҚАУІПСІЗ ЕҢБЕК

КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТЕРДІ ДАМУЫ МОДЕЛЬДЕРІ

БЕЗОПАСНЫЙ ТРУД
МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ

НАУЧНО-ИНФОРМАЦИОННОЕ ИЗДАНИЕ

**ҚАУПСІЗ ЕҢБЕК
КӘСІБИ ҚҰЗЫРЕТТЕРДІ ДАМУ
МОДЕЛЬДЕРІ**

**БЕЗОПАСНЫЙ ТРУД:
МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ
ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ**

ӘОЖ / УДК 331.45

КБЖ / ББК 65.247

Б40

Әзірлеуші ұйым / Организация – разработчик: «Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Еңбекті қорғау жөніндегі республикалық ғылыми - зерттеу институты» ШЖҚ РМК / РГП на ПХВ «Республиканский научно-исследовательский институт по охране труда Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан»

РЕЦЕНЗИЯЛАУШЫЛАР/РЕЦЕНЗЕНТЫ: т.ғ.д./д.т.н., профессор Музгина В.С., т.ғ.д./д.т.н., профессор Файнбург Г.З., к.ю.н/з.ғ.к. Шаяхметова А.Г.

АВТОРЛАРЫ/АВТОРЫ: Әбікенова Ш.К. авторлық ұжымның басшысы, Бекмағамбетов А.Б., Ошақбаева Ж. О. Рахимова Г. М., Енсебаева А. Р., Еділбаева Л. И. / Абикиенова Ш. К. руководитель авторского коллектива, Бекмағамбетов А.Б., Ошақбаева Ж. О., Рахимова Г. М., Енсебаева А. Р., Едилбаева Л. И.

Қауіпсіз еңбек: кәсіби құзыреттерді дамыту модельдері (ғылыми-ақпараттық басылым) – Астана: «ҚР ЕХӘҚМ ЕҚРҒЗИ» ШЖҚ РМК, 2023.- 270 б. / Безопасный труд: модели развития профессиональных компетенций (научно-информационное издание) – Астана: РГП на ПХВ «РНИИОТ МТСЗН РК», 2023. –270 с.

ISBN 978-601-7121-94-5

«Қауіпсіз еңбек: кәсіби құзыреттерді дамыту модельдері» ғылыми-ақпараттық басылымында Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі қаржыландыратын «Заманауи Қазақстан жағдайларында қауіпсіз еңбекті қамтамасыз етудің тәуекелге бағдарланған ұйымдастыру-экономикалық тетіктері» тақырыбына ғылым-техникалық бағдарламаның «Қазақстан кәсіпорындарында қауіпсіз еңбек бойынша кәсіби құзыреттерді дамытудың тәуекелге бағдарланған моделі» кіші бағдарламасын орындау шеңберінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы кәсіби құзыреттерді арттыру теориясы мен практикасын дамыту мәселелері баяндалған. ЖТН OR 11865833/ В научноинформационном издании «Безопасный труд: модели развития профессиональных компетенций» изложены вопросы развития теории и практики повышения профессиональных компетенций в области безопасности и охраны труда в рамках выполнения подпрограммы «Риск-ориентированная модель развития профессиональных компетенций по безопасному труду на предприятиях Казахстана» научно-технической программы на тему «Риск-ориентированные организационно-экономические механизмы обеспечения безопасного труда в условиях современного Казахстана» финансируемой Министерством труда и социальной защиты населения Республики Казахстан. ИРН OR 11865833.

ISBN 978-601-7121-94-5

© «ҚР ЕХӘҚМ ЕҚРҒЗИ» ШЖҚ РМК, 2023 / ©РГП на ПХВ «РНИИОТ МТСЗН РК», 2023

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	5
АББРЕВИАТУРЫ И СОКРАЩЕНИЯ	7
1. ОСНОВЫ ДЕЙСТВУЮЩЕЙ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ В ОБЛАСТИ ОХРАНЫ ТРУДА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	8
1.1. <i>Методологическая основа действующей модели развития профессиональных компетенций в области охраны труда в Казахстане.</i>	9
1.2. <i>Правовая основа действующей модели развития профессиональных компетенций в области охраны труда в Казахстане</i>	13
2. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОБЗОР ПОДХОДОВ К ПОВЫШЕНИЮ КОМПЕТЕНЦИЙ В ОБЛАСТИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОГО ТРУДА	28
2.1. <i>Методологическая основа моделей развития профессиональных компетенций в международном аспекте.</i>	28
2.2. <i>Правовые основы моделей развития профессиональных компетенций в международном аспекте</i>	45
2.2.1. <i>«Жесткая» директивная модель.</i>	47
<i>Северная Америка</i>	47
<i>Республика Корея</i>	55
<i>Российская Федерация</i>	57
2.2.2. <i>«Мягкая» модель, ориентированная на результат.</i>	61
<i>Великобритания</i>	61
<i>Япония</i>	65
2.2.3. <i>Смешанная модель (добровольно принимаемые рекомендации МОТ, основанные на здравом смысле)</i>	67
<i>Германия</i>	69
3. ПЕРСПЕКТИВЫ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ В ОБЛАСТИ ОХРАНЫ ТРУДА В РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	78
3.1. <i>Методологическая основа новой модели развития профессиональных компетенций в области охраны труда в Казахстане</i>	78
3.2. <i>Правовая основа новой модели развития профессиональных компетенций в области охраны труда в Казахстане</i>	81
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	99
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	100
ПРИЛОЖЕНИЯ	102